

Foto: Jaka Jeraša

BrezSKRBNO otroštvo?

petek, 2. oktober 2015, 15:21 (Primorske novice)

Dragi starši, se spominjate časov, ki se jim je včasih reklo brezskrbno otroštvo? Kaj pomeni besedna zveza brezskrbno otroštvo danes? Se spominjate tekanja čez drn in strn in strganih hlač, igre na ulici in igriščih brez prisotnosti odraslih, smeha ob rabutanju sadja pri sosedih, razbite šipe na zastekljenem balkonu ob robu improviziranega nogometnega igrišča?

Si predstavljate, kaj bi se zgodilo v le enem od naštetih primerov, recimo rabutanju sadja, če bi pri tem danes zalotili vašega otroka? Sosed bi seveda poklical policijo, vključil bi se center za socialno delo in proti večeru bi novinarji “komercialke” že poročali s terena, to je z dvorišča pred blokom, da se je zgodil eksces, v katerem je bil udeležen otrok znanega “tega in tega” z Obale.

Če vas, mimogrede, kdo vpraša, po čem se spominjate vašega otroštva, boste najbrž našteli kup neumnosti, vragolij in stvari, ki ste jih naredili zunaj utečenih pravil. Poleg tega boste poskusili vzbuditi vtis, da ste na te prekrške in prestopke danes upravičeno ponosni. Morda boste celo primaknili trditev, da danes mladi ne znajo več živeti. Zagotovo ne boste poudarili, da je glavni spomin na vaše otroštvo to, da ste hodili k sedmim krožkom in niste nikoli “špricali” pouka.

En mesec je od začetka šole. Se je skupaj s svojimi otroki veselite? Uživate v učenju novega? So vam vsakodnevne naloge izziv? Se smejete nerodnostim, slabim ocenam, nerodnim

situacijam na govorilnih urah, ko izveste, da je vaš nadobudnež dražil sošolko, ki se je pritožila učiteljici, ter pozabljalnostjo v zvezi domačimi nalogami? Se hkrati pri tem spominjate časov, ko ste sami "špičili" neumnosti in bili ponosni, ko ste "špricali" in vas niso zalotili, ko ste prepisovali domačo nalogo v odmoru pred začetkom ure in se norčevali iz nerodne učiteljice, ki je že stotič pozabila, da niste Peter, ki je bil v resnici vaš brat, ki je na šolo hodil pred desetimi leti.

Zakaj smo iz šole in obšolskih dejavnosti danes naredili nepredstavljen stres? Zato, ker večina staršev svoje otroke vidi kot enega od projektov, ki bodo pokazali, kako uspešni so. Živimo v svetu, kjer se uspešnost človeka meri po zunanjih kazalcih; kvadraturi stanovanja ali hiše, v kateri živimo, kubičnih centimetrih avtomobilskega motorja, ki ga vozimo, oblekah, ki jih nosimo, telefonu, stanju na TRR ... in uspešnosti našega otroka v življenju. Kaj pomeni, da je vaš otrok v življenju uspešen? To, da telefonira po iphonu, da igra nogomet za klub, ki igra v prvi ligi, da hodi na prestižno šolo, da je zmagal na republiškem tekmovanju v logiki? Ali, da živi brezskrbno otroštvo? Joj, kako to, da ne razume, ste pomislili sedaj. Saj so to ključne stvari, zaradi katerih bo v življenju srečen! Kaj vse smo sposobni starši podrediti svojim načrtom, da bo naš otrok nekoč v življenju srečen? Prva žrtev tega načrta, da bo nekoč srečen, ker bo uspešen, je to, da ni srečen, zadovoljen in brezskrben niti v obdobju življenja, ko bi že po začetni definiciji moral biti.

Kje zgrešimo? Zaradi naše neučakanosti in strahu pred prihodnostjo poskušamo otroku pomagati, hkrati pa je to prvi korak k temu, da mu onemogočimo zdravo otroštvo, pravilen razvoj in brezskrbno igro. Kaj naredimo narobe? Ko pri petih letih prvič presodimo, da naš otrok res lepo riše, ga nemudoma vpišemo k uram risanja. Trideset evrov na mesec res ni nič v primerjavi s tem, da bi tvegali primeren razvoj otrokovega risarskega talenta. Ko se od njegovega kolena prvič po naključju odbije žoga v gol, ga nemudoma vpišemo v klub, (štirideset evrov bomo pa ja še zmogli), da ne bi zamudili pravega trenutka za njegov nogometni razvoj. Slišali smo namreč, da je Messi redno treniral že od petega leta starosti. Seveda ga vpišemo še k angleščini (glej, bomo privarčevali kje drugje). Bi bilo namreč groza, da bi govoril angleško tako kot naši politiki ali nogometaši, ko bo ves uspešen šel delat v tujino. A ja, smo slišali, da je dobro, da igra tudi kakšen inštrument. Pride vedno prav. Nikoli ne veš, če bodo v kakšnem bendu potrebovali klaviaturistko. Sedaj imamo youtube in ga lahko posnamemo. Nikoli ne veš, kdaj bodo našega otroka prepoznali kot zvezdo.

In tako naprej. Prostora za brezskrbno igro brez prisotnosti odraslih ni več. Naši otroci se socializirajo ob permanentni prisotnosti odraslih. Sploh nimajo več priložnosti, da se igrajo tako, da sami postavljajo pravila, jih testirajo, kršijo, po izkušnjah vidijo, kaj se zgodi, če se jih ne držiš, in v hipu izkusiš, kaj se zgodi, če preveč stegneš jezik. Žal.

In seveda, najmanj, kar se otroku dandanes lahko neprijetnega zgodi, je, da je prikrajšan za to, da ne hodi na sedem krožkov ali - kot se lepo reče - pristočasnih dejavnosti. Za kaj je v resnici danes lahko prikrajšan vaš otrok? Odgovor se skriva v naslovu.